

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 l. — kr.
Félévre 5 " — "
Negyedévre 2 " — "
Egy hónapra 1 " — "

Egyes szám ára 4 kr.

Felolós szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Főmunkatárs: **DR. KIRÁLY PÉTER.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

Magasabbos petit sorért 5 kr. Nagyobb betűkért a soron kívüli hirdetések aiku szerint jutányos áron vetetnek fel. Helyi díj minden külön beiktatásért 30 kr.

A császár ünnep.

Utolsó perczekre halasztották azt az Osztrák-birodalmi császári trónralépés felszázados-évforduló-ünnepét, melynek előjátékai, a Hentzi-szoborügy, a kiegyezés még mindig függő kérdése, az önálló vánterület, magyar-nemzeti bank stb. s legközvetlenebbül a magyar kormány egész viselete, a melyből származott a Wlassics-féle iskolai rendelet — egyáltalában nem voltak rokonszenvesek arra, hogy azon császári jubileumot Magyarországon általában elfogadhatóvá tegyék; még kevésbé hogy törvényesítsék.

Maga Ausztria úgy fogta fel ezt az ünnepet, hogy az kizárólag övé, mint amelynek nincs királya, hanem császára van, — már akkor, amikor I. Ferencz József királyi jubileumán Magyarországon meg nem jelent, hogy a Magyar politikai Nemzet ünneplésének jogosságát elismerje és ahhoz járuljon, mintegy oly birodalom, melynek császára 1867. óta koronás Magyar király is, egy oly birodalom királya, amely önálló, saját törvényei szerint kormányozható, kormányzandó és kormányoztatik; tehát az uralkodó személyében oszthatatlan osztrák-magyar birodalomban van ugyan válhatatlanul, királyának személye által; de egyébként teje-

senfüggetlen hasonjogu fétként határozza meg önügyeit, sőt még a közösügyekben való részvételét, hozzájárulását stb. is.

Mindezt a kedves testvér — szövetséges Ausztria be — nem ismerte, mert ha őszintén beismerte — akkor be is bizonyította volna: az ünneplésben részvételével. És ha így nem cselekedett, ha kételyt hagyott fenn aziránt, hogy a császári Ausztria és a királyi Magyarország közt a testvéri viszonyra nézve kérdések támaszthatók: ezen kérdésekre a legkövetkezetesebb felelet az volna, hogy a másik testvér meg most már azzal viszonzoz, hogy nem vesz részt a császári jubileumban. Maradnak egymás mellett csak mint mostoha testvérek.

Ezalatt a benyomás alatt állhatott még a két birodalom közti eligazítatlanul álló ügyek feletti kétségben is Magyarországon Ausztriához viszonyában, a császári jubileumra vonatkozólag. Mert habár I. Ferencz József Magyarország szeretett királya osztrák császár is, — a közjogban a hátsó és terület külön álló lévén — külön nevezi, tiszteli mindenik fél uralkodóját: egyik mint császárt, a másik mint királyt; az egyik olyaténképen a kinek csak kegyelmétől függ az alkotmány, ennél fogva lehet abszolút uralkodó is; a másik ellenben úgy, mint a kinek király a

csak alkotmányos lehet, nem azért mert ez neki úgy tetszik, hanem azért mert az másképen nem lehet; mert a királyt koronázási esküje kötelezi, hogy azokat a törvényeket, a melyek a Magyar Nemzet államéletének alapkövei — elfogadja, megtartja és megtartatja.

Az, hogy a császár 25 éves jubileumán tisztelgett Magyarország képviselőháza, csak azt teszi, hogy az ujonnan visszaállított Magyarország még nem szilárdult meg annyira, hogy a loyaltásnak elébe tegye a törvényt és hogy a császári Ausztrától még akkor lehetett várni, hogy őszintén igaz testvér lesz, aki az elfogadott közös-ügyes törvényeket őszintén és állandóan megtartja s egyik a másik jogait nem gyengíti, hanem erősíti, aminthogy csak erős részekből lehet hatalmas egész.

Hogy a magyar Képviselőházban csak — úgy szólván — csak a tizenkettedik órában kerül elő a császárjubileumban való részvétel kérdése s akkor sem a kormányelnök, hanem a Ház elnöke által előterjesztve: abban is annak a megerősítését láthatjuk, hogy a kormány voltaképen úgy fogja fel a dolgot, hogy közjogilag más lévén a császár, más lévén a király: kétségtelen, hogy a királyi nemzetnek nincs mit keresnie a császári nemzet ünnepélyén;

A császár-ünnepre.

Magyar hazám büszkesége,
Szép reménye, ifjuság!
Csak boruljatok ti össze,
Mint a fáu virágos ág!
Ajkatok tehellenjéidást,
Mint virág az illatát,
A császárért hő imádság
Egek botját hassa át.

A császárért! Várjatok csak!
Hisz' királyunk van nekünk,
Édes Atyánk, jó Barátunk,
Kit szívünkben zseretünk.
De császári koronája
Mi szemünknek nem ragyog.
Tüze olyan, mintha vértől
Csepegnének csillagok.

Te császári büszke ékszer,
Méltóságod óh mi nagy!
De úgy tetszik: a mi vérünk
Égő pirossága vagy.
Te királyi koronáddal
Hiabí vagy egy fejen:
Azzal összebékeltetni
Még az ég is keptelen!

Alkatom ha lesz reája,
Ifjuság, akkor kiállj!
Ünnepeld a királyságot,
Harsogd: éljen a király!
Jó királyunk m gerdemli

Hódolatod' éljened'
De a császárt... Vigyázz! Akkor
A sir zúdül ellened.

Ajkaidat el ne hagyja
Röpke szó, törött fohásza,
El ne hagyja egy lehellet!
Mennyországot nem találja.
Nem Latorbarlang a templom.
Ily imádság véték ott.
Be ne menjetek, hisz' a föld
Megszakad, bényel legott.

Talpnyaló miniszterekkel
Fohászoktat igazán?
Uadokférgék, ronda szennyek
Lésztek akkor a hazán.
Vagy sok törpe farizeus
Módjára szól ajkatok?
Kitépi a hazug nyelvet
Az Isten. Vigyázzatok!

Nem: latorbarlang a templom!
Igy belé ne menjetek!
Átkozott legyen különben
Anyátok, testvéretek!
Nyiljanak föl véres hantok
Sötét — gyászos Aradon
És tulajdon csontjaikkal
Holtak verjenek agyon!

Sebestyén diák.

A levél.

A «Debreczen» tárczája.

A nagyságos ur dühösen csapta be maga mögött az ajtót, melynek robaja végig hangzott az irodák során.

De talán igaza volt annak a nőnek. Talán még sem vagyok más, mint pusztá eszköz. Eszköz egy hatalmas ur kezében, ki engem csak azért tett urrá, hogy szolgálja lehessenek.

— Ha voltaképpen mit akar tőlem az az asszony! Szerelmet! ? Azt, hogy teljessem ígéreteme, melyet oly sokszor tettem neki. Bah! Az idealizmus, az ifjúkori hőbortok ideje letűnt. Arra hivatkozott, hogy szereltem őt és ő most is szerel. Oh, az régen volt, talán nem is igaz. Én, — ki egyszerre oly magasra emelkedtem, csak nem vehetem el őt, ki oly mélyen áll slattam.

— Mit szólna hozzá az államtitkár? Hogy en, kit az ő protekciójával tettek osztályfőnökké, nőül vegyek egy nőt, ki nem bír mással, mint műveltséggel. Műveltség! Mily elnyűtt frazis, mely nem szolgál másra, mint az ürességet eltakarni. Mit szólnának igrig kollegáim, kik oly sokszor enlegetik bennem a parvenut Palyáját nem ronthatja el az ember ez által.

A kezében levő papírvágó kést még sen dobá az asztalra, meyen több levél feküdt. Régi pajtásai felhasználják az alkalmat, egy kis előléptetést, vagy protekciót kérnek. Minden levél egyforma kezletű: Hivatkozva

azt az incidenst meg, hogy személy azonosságból udvariassági tény az ünnepélyhez erről az oldalról is hozzájárulni: kizarta Ausztria udvariassága már régen; a testvéri vonzalmat alaposan megvizsgálta a függőben levő közösügyekben, mereven önző magatartása Ausztriának stb.

A 48-as függetlenségi párt tehát amidőn nem ünnepel: közjogi és a jelen viszonyokkal való a. a. p. b. ismeretét bizonyítja be, mert a politikában érzégsnek még loyalkodásnak mint komoly tényeket kizáró ürességnek sincs helye.

Nem kell itt fátyol fellebbentésről beszélnie a függetlenségi pártnak . . . fellebbentette azt már Ausztria . . . fellebbentették a Nemzet emlékezetét felzaklató tények; fellebbentette a magyar kormány maga . . . a nem ünneplés tulajdonképen az a negatív érzés, amely a fátyolt letakarva akarja hagyni, amidőn nem érzégs által hagyja magát irányoztatni, hanem a törvényekhez tartja magát, amely sehohsem parancsolja, komolyan és kategorikusan nem parancsofhatja a királyi nemzetnek, a császárünnepet.

— a — r

A képviselőház ülése.

Debreczen, november 30.

Az ülés minden előzmény nélkül, a Szalay Károly tegnap tett indítványára elrendelt szavazással kezdődött. A Ház 146 szöbbséggel ez indítványt, amely Szilágyi tegnapi előterjesztésének kinyomatását kérte, elvetette és szavazás alá így jutott a Szilágyi D. indítványa.

Polónyi Géza a kérdés föltevéséhez és a

irántam tanusított kitüntető — barátságosra . . .

— Ej, mit akarnak ezen emberek! Csak nem követelik, hogy én még most is foglalkozzam velök. Hja, hisz nincs mindenkinek egyforma képessége. Egyik felemelkedik, a másik lenn ragad a sarba. Én pl. felemelkedtem. Hogy ők lenn maradtak, arról én nem tehetek. Engem senki sem ajánlott. Csináljak utanam.

De nagyságos Martaly Ferencz oszály főnök ur, kinek névjegyén díszesen ragyog az 5 águ korona, igen kedvetlen ma. Egykori jegyese volt nála, ki igen szép és művelt, csak hiányzik a nemesi címe, amire Martaly nagyon aspirál. Azt szereti, és nem akar róla lemondani, miután mindig meg volt győződve viszont szerelméről. Most is volt egy jelenete vele. Az asszony sirt.

— Igazán nincs unalmasabb mintha egy nő sir. Ennek véget kell vetni. Ehatározott lépést fogok tenni, hogy le rázzam a nyakamról. Meg fogom értetni vele, hogy az aranycsúcsos napok emultak már. Mostani állásomban már a közvéleményre kell számolnom. Majd azt tanácslom neki, hogy igyekezzék hozzá illő férjet szerezni. Peldául valakit a miniszteriumból. Meg protegálni is fogom. De hogy én vegyem el őt, azt nem követelheti. Hisz ez valóságos mesalliance. Igen mesalliance!

De a jobb elem is megszólalt benne:

— Hát mi vagy voltaképen? Igaz, hogy a szerencse kedvezett neked, sorsod irigylendő. Felül eme kedtől társaid felé és baladhatz pályádon. De gondold, hogy nem volt szerencséd.

Gondold meg, hogy egyike vagy azon emhereknek, kiket nem vesznek észre, bár

házzabályokhoz szólva, hirdette, hogy az elnöki proposíciót előbb tárgyalásra kellett volna kitűzni. Az elnök iránt érzett mély tisztelete akadályozta meg abban, hogy a házzabályokból mutassa ki, mennyire szabályellenes az elnöki előterjesztésre való közvetlen szavazás.

— De a kérdés föltevése helyes? nézett le reá Szilágyi.

Erre szilágyi elrendelte a szavazást. — Eredménye a következő: az elnök indítványát, mely szerint a Ház jkőnyvileg bensőleg átterzett örömet és hódolatteljes szerencsekívánatait fejezi ki arra vonatkozólag, hogy a nemzet fölött örökös isteni gondviselés kegyelme ő felsege boldogító uralkodását bosszu időre kiterjesztette, a Ház 150 szöbbséggel el fogadta. Eilene szavazott 29 szöbbséggel képviselő. A kormánypárt erre zajosan eljenzett.

Az indemnyhez Reiter János szólott mint első s elsőben azt bizonyította, hogy Banffy képtelen a parlament vezetésére; több mint 2 év alatt csak 369 ülést tartatott a Házzal s ennek fele formális ülés volt; azután bebizonyította, hogy a Banffy politikája az ország megmontására vezet. Banffy mindig rendkívüli eszközökkel dolgozott, mint főispán, mint házelnök és mint miniszterelnök, rendkívüli volt az erőszakosságban, ne csodálja tehát, ha rendkívüli iránti az ellenzék bizalmatlansága is. (Helyeslés.)

Mig egy hamis virágzás fényes képével kápráztatjuk el a külföldet: a való csupa nyomoruság és elégedetlenség. Igaz, vannak itt elégedett emberek is: az adómentességet élvező nagy gyárosok, a börzianerek, a provizionisták. Megvannak elégedve a miniszterek, a ténylegesek úgy, mint a nyugdíjasok és mindazok, akik a bankokban szedik politikai muokálkodásuk gyümölcseit, akik az állammal kötött hitelügyletekből és üzletekből ugyancsak nagy hasznokat húznak.

tebetségök, tudásuk nagy, soknak nagyobb is mint a tied. Nemes az, hogy azért, mert szerencséd volt szerencsetlennek tenni egy nőt, a ki szeret és szeretett? Ki segített elviselni a sorsot mig az nehéz volt, azt elakarod hagyni, mert most már a sors könnyű. Mint egy eszközt, melyet elvetsz, mert már nincs szükséged rá!

— Felre ezen töprengésekkel, meg kell lenni. Utóvégre is meg fogja érteni.

— Inem kell neki, mondá és gyors lépéssel az íróasztalhoz ment. — az állami kar levélpapírját is használhatom: sokszor történt ez már meg,

Felnyitván az íromappát egy lap levélpapír hullott elébe. Egy alkalmas színű papír melyre írni akar, midőn látja, hogy egy elküldésre varó kész levél. Már összeakarja hajtani, de a címén észreveszi a szót: »Asszonyom!«

— Hm, mit akarhat az államtitkár egy idegen asszonytól. Ez nem hivatalos levél, olyakat nem irnak patschuli szagos rózsaszín papíron. Igen érdekes lehet benne.

— Asszonyom! Kivánságát teljesíttem és ennek folytán M. F. osztályfőnökké neveztettem ki. Ő különben nem is vettem volna észre, de mellékesen mondva, igen törekvő ember és módfelett boldog, ha oly szívet bír, mint az öné. Az ön támogatása használt neki. Miután én nem tudom bírni az ön szívet, legalább bírja ő. Kész hive, D. államtitkár.

Különös erzelem járta át Martaly Ferenczet, midőn ezen levelet elolvasta. Nagy lelki-változason ment át. A levelet gyorsan visszavette helyére s elisietett.

Tudta, hogy mi a kötelessége,

B. Marczell.

De vannak még önértetes férfiak, akik nem fogják tűrni a parlamenti és kormányzati zsarnokságot, akik elszant harcot fognak folytatni mindaddig, amig ezt a rothadt rendszert mindenestől el nem törlik a föld színéről, hasztalanul védi megható módon ezt a rendszert Tisza István. (Éljen az ellenzék.)

Hogy Banffy mennyire azonosítja magát e rendszerrel: bizonyítja az is, hogy az ősz szeferhetlenségi törvény revíziójára kiküldött bizottság még ma sem tett semmit.

A kiegyezésről szólva, bizonyítja, hogy a két kormány szövetkezett a népek felrevezetésére. Hosszabban szölt a Rába szabályozásról s ezzel kapcsolatban a Radó Kálmán és a Szél Kalman szerepléséről.

Végül a következő határozati javaslatot nyújtotta be,

A képviselőház odafutasítja a kormányt, hogy azonnal kezdjen tárgyalásokat a jelzálog és hitelbankkal, hogy az 1885: XV. törvény-czikkben nyert felhatalmazás alapján az akkori penzügyminiszter által a nevezett banktól a Rába szabályozó társulat terhére fölvetett és ötven év alatt visszafizetendő 7,040,000 forint kölcsönön konvertálható legyen; ha pedig az említett pénzügyintézet erre hajlandó nem volna, úgy terjesztszen be sürgősen törvényjavaslatot az iránt, hogy ezen kölcsönt az állam vállalja magára, a társulat pedig annak visszafizetésére új kölcsönt vehessen fel.

A szónokot az ellenzék zajosan megéljelezte, Szilágyi pedig a vita folytatását holnapra halasztotta.

Igy a Ház áttért az interpellációkra. Egy interpelláció volt csak: a Sággy Gyuláé ki a pécsi borhamisítás dolgában terjesztette elő ezt az interpellációját.

1. Miféle intézkedéseket tett egyrészt a belügy és másrészt a földmivelésügyi miniszter ur a pécsi Engel-czéggel szemben fölmerült borhamisítási ügy felderítésére? 2. Szándékoznak-e ezen ügyet lehető gyorsasággal és erélylyel megvizsgálni s a mennyiben a borhamisítás ténye beigazoltatnék, a legszigorubb megtorló intézkedéseket alkalmazni?

Darányi miniszter rögtön felelt az interpellációra és ismertette a Házat a kormány eddigi eljárásáról. Veleje ennek az, hogy Krecsányi kapitány igen erélyesen vizsgálta meg a pécsi nyomokra vezetett nagymértékű borhamisítást, de illetékeségi kifogas után áttették az ügyet Splényi báróhoz, a ki az eljárást megszüntette. — A belügyminiszter Splényi báró ez eljárást szabálytalannak tartotta és Splényit a további eljárásra utasította. A minták visszaadásának hibáját jóvátenni már nem lehetett, ezért Splényi báró ellen az eljárást megindították s a miniszter az ügy tovább vizsgálására Krecsányi kapitányt küldte ki. Az Engel czég a Splényi által kiadott mintákat sietve megsemmisítette, ezért — Darányi t. i. — új mintákat nem fogadott el az Engel czégtől, hanem Benitzky pestmegyei alispán közreműködésével szerzett bormintákat a melyek most analisis alatt vannak. (Tetszés minden oldalon.)

Sággy a válasznak Darányi eljárását illető részét tudomásul vette.

Perczel miniszter szintén nagy hibának jelentette ki a borminták kiadását, amit azonban jóvátenni már nem lehetett.

Sággy a belügyminiszter választat nem vette tudomásul. Darányi választat az egész Ház tudomásul vette, a Perczel miniszter választat azonban csak a többség.

Az ülés ezzel 2 órakor bevéződött.

BELFÖLD.

A fogyasztási szövetkezetek. A kereskedelmi kamarák a fogyasztási szövetkezetek ellen. A soproni kereskedelmi és iparkamara kezdeményezésére több kamara felterjesztést intézett Dániel Ernő báró kereskedelemügyi miniszterhez, a kinek figyelmét a fogyasztási szövetkezetek korlátozásának szükségességére irányították. Az áradí, soproni, kassai és miskolci kamarák felterjesztésükben törvényhozási intézkedést kérnek a szövetkezetek alapításának, korlátozására és különösen működésük ellenőrzésére nézve. E szövetkezetek csakis a tagok korlátlan felelősségével lennének alakíthatók és csakis élelmi szerek elárulásával foglalkozhatnának. E kérdés sürgetésére a kamarákat azon szomorú tapasztalatok indították, melyeket sok helyütt az országban a vidéki lakosság téren tett, a melyek kívánatosnak teszik, hogy a jó hiszemű nép a megtevesztéstől és károsodástól megóvassék. A budapesti kereskedelmi és iparkamara a napokban fog e kérdéssel foglalkozni.

KÜLFÖLD.

A román kamara ellenzéke, mint a Ke. Ért.-nek Bukarestből jelentik, elhatározta, hogy minden parlamenti eszközt felhasználja a Sturadza-kabinet ellen harcoljon. — Az erdélyi román iskolák kérdése az elmozdított metropolita ügye, a községi választások alkalmából felmerült panaszok egy a fevistáknak, mint a konzervatívoknak bő anyagot szolgáltatnak, hogy a kormányt a feirat vártat s egyes intézkedésekkel megármadják és hogy oly incidenseket idézzenek elő, melyek a kamara tevékenységének eredményét mindenesetre kétségessé teszik. Mindazonáltal az ellenék ezen uton nem igen számíthat sikerre. A többség is nyugodtan néz az ellenzék készülődésére. Az elnök választásánál az egyelőre ellenzék saját jelöljére csak 36 szavazatot tudott összehozni, ha nem szavazott ellenzékiet is számba vesszük, az ellenzék akkor is alig meggy 45-re, míg a többség az idő szerint 90 tagot számlal.

A nőegylet választmányi ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, november 26.

A debreczeni jótékony nőegylet tegnap délután 3 órakor népes választmányi ülést tartott az árvaház nagytermében Veresné Szathmáry Teréz elnöklésével. A mult ülés jegyzőkönyvének felolvasása után bemutatta az új választmányt, mely következőképen lett egybeállítva:

Ábrahám Lászlóné, Áron Manóné, dr. Bakanyi Miklósné, Balasz Ötönne (uj), Bozsnay Istvánné, Benyáts Emilné, Baróthy Béláné (uj), Bérassy Samueiné, Brunner Edéne, Bészler Károlyné (uj), ifj. Csanak Józsefné, Csiki Lajosné, Frater Erzsébet (uj), Füleky Fainé, Fürst Ödönne (uj), Geresi Kálmánné, Göltl Nándorné, Györfly Józsefné, Hutiray Beláné (uj), Jablonczay Kálmánné, Jó Istvánné, Kolbenhayer Kálmánné (uj), Kaffka Roza (uj), Karay Sándorné (uj), Kaszanyiczky Endréné, Komlósy Arthurné, Komlósy Dezsőné (uj), Konez Ákosné (uj), dr. Kola Janosné, Kölcsey Sándorné (uj), dr. Legányi Gyuléné, Márk Pálné, Mauer Emilné, Mirowsics Gyuláné (uj), Meskó Antané (uj), Mózer Adolfné, Muraközy Róza, Naszady Ivánné, dr. Nagy Lajosné (uj), dr. Olah Miklósné (uj), Orosz Endréné (uj), dr. Pally Miblósné, Pünköszt Ferenczné (uj), Paksy Imréné, dr. Popp Alajosné, Péntes Sándorné (uj), Riesz Lipótné, Berger Mórné, Berger Jenőné, Rosszler Richárdné, Szallár Ferenczné, Szabó

Miklósné, Szathmáry Mihályné, V. Szabó Janosné, Szűcs Kálmánné, Sas Beláné, Stegmüller Sándorné, Sziegmeth Károlyné, Sesztina Jenőné (uj), Takács Ferencznő, Tikostvánné, Tóth Beláné, Tüdős Janosné (uj), Varga Ferenczné, Varga Karolyné, Vértessy Lajosné, Vecsey Imréné, Veszpréni Zoltáné (uj).

Az új választmányt S. Szabó József, a nőegylet ügybuzgó titkara üdvözölte szép szavakban, — azon óhajásának adva kifejezést, hogy legyen működésük áldásos.

Szabó székelykerő ügyének elintézése után élénk eszmecsere indult meg egy a térfolyaman rendezendő mulatság érdekében. A felvetett eszme általános helyeslésre talált és a választmány elhatározta, hogy jan. hóban táncszal egybekötött közvacsorát rendez esztelg vacsora alatt tréfás dalokat, mulattató apróságokat adat elő. — A teljes program összeállítására a hölgyek egy bizottságot választottak.

Végül szoba került a népkönyv is. — Veresné Szathmáry Teréz, a nőegylet elnöke, rámutatva a mult telen dolgozó népkönyvára és azon könyvekre, melyet tavaly a nőegylet felszarított, azon óhajának ad kifejezést, vajha a telen is sikerülne a hárság és a nagyközönség áldozatkészségével a népkönyvet felállítani. A választmány egy szívvvel lélekkel hozzájárult az elnöknek indítványához és kimondta, hogy egész törekvésével rajta lesz a népkönyv felállításán.

Némely apróbb folyó ügy elintézése után az elnök búgó es együttműködés munkára hívja fel a választmányt, az ülést 5 órakor fejezték le.

Adja Isten, hogy a kedves ajkáról elhangzott eszmék gyümölcsözőek legyenek!

Debreczen város kövilágítása.

Aki Debreczen város közügyei iránt érdeklődik nagyon jól tudja, hogy egyik legregibb és a megoldást legsürgősebben váró kérdés jelenleg a kövilágítás ügye 1897. óta a törvényhatósági bizottság több közgyűlésen tárgyalta ezt az ügyet, de a kibontakozásra módot sohasem talált. Halom számra nőttek már a kövilágítás ügyét tárgyaló akták, van egy rakas vélményes javaslat, helyes megoldást ajánló indítvány, de eredmény mind-azideig semmi sincs.

A városnak az augsburgi légszeszgyárral kötött szerződése egy év múlva lejár. Ezt nagyon jól tudja a városi tanács is, mégis folytonos habozás és tévovászat látunk ebben a kérdésben. A törvényhatósági bizottság azon tagjai, kik hangoztatják, hogy szívükön viselik a város érdekeit, előállnak egy új eszmével. Debreczen városnak finansziális állapotára való tekintettel egy csapással akarják megoldani a kérdést. Szerintük Debreczen városának az augsburgi légszeszgyárral kötött szerződés lejártá után a kövilágítást házilag kelene kezelnie. Ez azt jelenti, hogy Debreczen város a vegyét az augsburgi légszeszgyár igazgatóságától a debreczeni telepről s így a megvett gázgyárt házilag kezelje. Sokkal fontosabb a kérdés, hogy sem átsikolhatnánk rajta. Minden profecziától eltekintve tegyük vizsgálat tárgyává, hogy ha ez az eszme tetszet elene, mi lenne eredménye a házi kezelésnek.

Egész nyíltan előre kijelenthetjük, hogy azok, a kik ez eszmenek most felkes hívei, rövid pár hónap alatt látják, hogy a kövilágítás kérdésének ilyenén való megoldása üdvös sohasem lehet. Ha nem látják is be, megtanítaná őket erre egy szó: a deficit. Mert napról vilagosabb, hogyha a kövilágítás házilag kezeltenék, Debreczen városa évről-évre veszteséggel zárna le a mérleget, a mi pedig a jelen pénzügyi viszonyok közepette bizony nem nagyon kívánatos.

Szükségtelen nekünk azt bizonyítgatnunk, hogy valamely nagyobb szabású vállalat egy város kezelése alatt sohasem tud kelő eredményt produkálni. Itt nem áll meg az a köz-

mondás, hogy sok szem, sokat lát, mert a sok kez, a sok dirigens, a sok gazda, a még több érdeklődő lehetetlenné teszi az egyöntetű munkálkodást.

Nemzetgazdászati szempontból is be van bizonyítva, hogy nagy befektetést kívánó vállalatot sem a államnak, sem testületeknek vezetni nem célszerű. Csak is akkor volna ennek helye, ha az állam például egy nagy iparteleppei kenyeret akar adni száz meg száz szegény embernek, a kik máskülönbben munkájukat a helyi viszonyok miatt nem tudnák érvényesíteni.

Debreczen városának nem lehet az a célja, hogy a kövilágítás házi kezelésével kenyeret adjon valakinek. Az meg teljesen bizonyos, hogyha megvalósítja a házi kezelést haszonnal nem fog dolgozni, mert a világitást úgy es olyan áron sohasem eszközölheti.

Az augsburgi légszeszgyár szerződése tartama óta mindig megfelelt a jogos igényeknek.

Mindig vigyázott arra, hogy a közönséggel szemben megkívántató feltételeket tökéletesen betartsa. És most is az új ajánlat benyújtásakor a legjobb és legmáltányosabb ajánlatot tette a városnak. Ezt csak azzal is bebizonyítjuk, ha két-három adatot hozunk fel, mely az új ajánlatban be foglaltatik.

Igy például magánfogyasztók részére a gázvilágításnál, ha a magánfogyasztás évenként 1.000.000 köbméterre emelkedne 35 éves szerződésnél alapul 12 kr, a mostani 18 kral szmben, 45 évi szerződésre nevez pedig alapul 10 és fél kr vétetik. Még kedvezőbb lesz azután a világitás ára akkor, ha a magánfogyasztás egy és két tized millió köbmétert ér el, mert akkor 11 illetve 9 és fél krra, egy millió négytizednel 10 és fél illetve 9 krra, egy millió hat tizednel pedig 10 illetve 8 és fél krra szállítatik az alap ar.

Ipari célokra pedig az eddigi 15 kr, 35 éves szerződésnél 8 kr, 45 évi időtartamra pedig 7 kr vétetik alapul. Ha a fogyasztás évenként 1 millió köbméterre emelkedik, akkor 7 és fél illetve 6 és fél, egy millió két tizednél 7 illetve 6, egy millió négy tizednel 6 és fél illetve 5 és fél, egy millió hat tizednel pedig 6 illetve 5 krajczár vétetik alapul.

Az augsburgi légszeszgyár mindezekén kívül egy a városnak, mint a magánfogyasztóknak 2000 köbméterig 1—10 százalékgig, árendmenyt nyújt.

Továbbá ugyancsak a villamos világitásnál 500 egyes órát számítva évenként gesz 3000-ig 5—40 százalékgyi árendmenyt nyújt biztossítvaik.

Villamos világitásnál pedig magánfogyasztók részére száz Wattóránként 36 krajczár, ipari es erő atvitlen célokra külön áram körbevaló kapcsolás, 100 Wattóránként 25 krajczár.

Tekintetbe kell vennünk még különösen azokat az árendmenyeket is, melyekben a nagyobb fogyasztók rész-sülnek. Így a városi hivatalok, templomok, iskolák stb. 20, illetve 25% árendmenyben részesülnek.

Nem akarjuk térszűke miatt a társaság ajánlatát egész terjedelmében közölni, de hiszen smert az a nagy közönség s különösen a kövilágítás kérdésén-k megoldására kiküldött bizottság.

A légszeszgyár igazgatósága új kezekben van. Boldog emlékü Antalovics után Roth József vette kezebe a társulat debreczeni telepének igazgatását. Roth József debreczeni születű, európai műveltségű ember, ki elte javát külföldön töltötte el, nagy gyakorlati, tudása és szakértelme van ebben az ügyben. Debreczenbe Olaszországból jött, hol mint Foggya várs világitásának vezetője fenyves tanujelét adta már említett szakképzettségének. Komoly és méltányos ajánlattal lép a törvényhatóság elé, számokkal tehát megdönthetlen argumentumokkal bizonyítja be, hogy ajánlata minden tekintetben correct és valamennyi ajánlatoknál a lehető legelőnyösebb. Ezek a számok a legerősebben bizonyítják, hogy a város nem veheti kezébe a világitás házi kezelését, — mert okvetlenül fiaskot vall azzal.

Ez a méltányos ajánlat nyíltan beszéli, hogy Debreczen nem kockáztathatja reputációját azzal, hogy egy kétes kimenetű vállalkozásba fogjon. De nyíltan beszéli azt is, hogy a nagyközönség érdekeit kedvezőbben nem elégítheti ki senki sem, abban pedig bizonyosak vagyunk, hogy az egész közvilágítás, mit már a múlt is bizonyított, az augsburgi légszuszgárnál legjobb kezekben van.

Az új igazgató, aki szívén viseli szülő városának érdekeit, kivitte az augsburgi légszuszgár r. társaságnaí azon különös kedvezményt is, hogy Debreczen városának a mérleg tiszta hasznából 6—8%-ig 20%-tóljárt, 8%-tól feljebb pedig készségezen vállalkoznak 30%-tól osztaletkot is engedélyezni.

Nem helyeseljük tehát semmiképen sem a hazi kezelést, sőt ellene már is a legerélyesebben tiltakozunk, a múlt tapasztalataira támaszkodva azt ajánljuk a törvényhatósági bizottságnak, hogy kezdje el a tárgyalást a légszuszgár tevékeny igazgatójával, Roth Józseffel s fogadja el annak a társaság nevében tett igazán méltányos es minden tekintetben kifogásalan ajánlatát.

M.

Táviratok.

A san-salvadori lázadás.

Berlin, nov. 30. A Wolff-ügynökségnek jelentik Guatemalából: Regelar tábornok, aki diktátorrá kiáltotta ki magát san-salvadorban, haboruval fenyegeti Honduras és Nicaragua államokat, ha el nem ismerik San-Salvadro elnökeket. Bonyodalnaktól tartanak.

Grumbkov basa Berlinben.

Berlin, nov. 30. Vilmos császár tegnap kihallgatasa fogadta Grumbkov basát.

A czár Szebasztropolban.

Szent-Pétervár, nov. 30. Miklós czár tegnap Livadiából Szebasztropolba utazott, ahol ma leplezik le a Nachimov- emléket.

A pestis.

London, nov. 30. A Reuter-ügynökségnek e hó 25-iki kelettel azt jelentik Tamata-taveból (Madagaszkár), hogy ott több pestises megbetegedés fordult elő.

Picquart ezredos.

Páris, nov. 30. A Figaro azt hiszi, hogy a semmitőszék nem igyekszik majd megakályozni a hadi törvényszéknek Picquart ellen való eljárást, hanem a kormányt megkeresi az ügyiratok átadása iránt s felszólítja, hogy Picquart ellen való eljárást kísérelje figyelemmel, míg a semmitőszék a Dreyfus-ügyben be nem teljesíti a vizsgálatot. Ezzel szemben a Matin úgy vélekedik, hogy az igazságügyi palotában az a nézet, hogy a semmitőszék nem fog beleavatkozni a Picquart-ügybe s ha a petit bleu s a többi irat átvételeit kérné, azt decz. 12-ike előtt visszaadja, hogy később újra elkérje.

Kréta.

Konstantinápoly, nov. 30. Hir szerint az orosz czár válasza a szultánnak György görög herceg kinevezése tárgyában hozzáinteztetett táviratára igen barátságos hangú. Miklós czár kijelenti a válaszában, hogy mindig tisztelte a szultán jogait és érdekeit. A negy nagyhatalom a legjobb szándékkal igyekszik a krétai kérdést kedvezően megoldani és semmiképen sem akarja a szultán szuverenitását megsérteni. Más megoldás most nem lehetséges. György herceg a negy hatalom nevében megy Krétába a sziget ideiglenes kormányzása végett. A czár végül benső barátságáról biztosítja a szultánt.

Konstantinápoly, nov. 30. A negy nagyhatalomnak György görög herceg kinevezésére vonatkozó jegyzeket még nem küldtek el a portánál, mert egyik-másik nagykövét még kormánya jóváhagyását várja a jegyzek új részegéhez. A jegyzekben ki fogják jelenteni, hogy a tengernagyok szükségét látták annak, hogy a sziget igazgatását egy vezetőre bizzák s hogy a negy nagyhatalom választása György görög hercegre esett, akit megbíztak, hogy Kréta igazgatását a krétai kérdés végleges rendezéséig átvegye.

HIREK.

* **Jóváhagyott közgyűlési határozatok.** Perczel belügyminiszter tegnap érkezett leiratában Ö felsége Erzsébet királyné szobrára megszavazott 1000 forintól szóló határozat, továbbá a piac-u. aszfaltjáró fentartására kötött szerződésre vonatkozó, az ág. ev. iskolának segélyére 500 frtot megszavazó, az izr. isk. szék iskolasegélyének felemelése tárgyában és a városi zenede segélye tárgyában hozott közgyűlési határozatokat jóváhagyta.

* **A bejelentési hivatali mult havi ügyforgalmát a következőkben adjuk:** Közig. ügy érkezett 175 db. Kihágási 102. Kiállítottak 79 cselédkönyvet, 11 ideiglenes és 96 igazolási jegyet. Bejelentési lap érkezett 14596. Lakás közlés 9782.

* **Az ideai télről.** Falb tudós kijelentései daczára mindinkább általánossá lesz az a meggyőződés, hogy nagyon enyhe télre van az idén kilátásunk. Erre mutat az a nagy legenyhülés is, a mely az utóbbi időben beállott. A szapora másodvirágások is arra az okra vezethetők vissza, hogy az idén hiányoztak az őszi viharok s a hőmérsék egy-szer sem szállott alá arra a fokra, mely ebben az időszakban normális volna. Októberben például nem volt három foknál nagyobb hideg, míg más években rendszerint — 0,8 fokra állott a hőmérő. Ez az idő a tapasztalatok szerint olyan enyhe decembernek az előhírnöke, a milyen 1880 óta nem volt, a mikor már ebben a téli hónapban is +10 fok volt a leghidegebb idő. Hogy az idén is erre várhatunk, azt még abból a körülményből is következtetik, hogy az atlanti depressziók, amelyek ebben az időben rendszeren átvonulnak Anglia felett s a brit szigetek ismeretes lagy tenklímáját okozzák, most inkább kelet fele. Európának húzódnak. Szóval, az idén a koresolyások alighanem keveset csörtetik a fényes számaikat.

* **A testvér.** Maglód községben lakik egy Bertók nevű család. A család feje Bertók Ádám csizmadia és a faluban köztisztviselőben álló derék, becsületes ember. A napokban elment látogatóba egyik fiához, aki Kerepesen tanító és otthon hagyta József nevű 29 éves fiát. A serdülő ifju regen várt mar erre az alkalomra. Nagyon szerette ugyanis testvérbátyját és csak az alkalmat leste, hogy megboszussa magát bátyjának egyik ellenségén Dobozy József maglodi jegyzőn. A jegyző ugyancs a mult képviselőválasztások idején megsértette a fia bátyját, aki azért nem tehetett semmit sem, mert elveszítte tanítói állását, ha a jegyzővel kiköt. Magába fojtotta tehát keserűségét, elutazott a faluból és azóta vissza sem tért többé. Ha a családját látni akarta, akkor azoknak kellett hozzámenniök. Ez a dolog bántotta nagyon a fiatal Bertók Józsefet, Ma, hogy egészen egyedül maradt, oda haza fejtörte apja asztalfiókját, kivette belőle revolverét és le se be állott, d. u. 2 óraker az utca sarkán várta a jegyzőt. Egészen 6 óráig várakozott hiába. 6 óraker vegre világosságot vett észre elensége ablakán. Oda sietett és az ablakon keresztül két-szer rálőtt Dobozy József jegyzőre. Azután elfutott a vonat-hoz. Az utolsó pár karján feljött a fővárosba es ott a keleti pályaudvaron jelentkezett az első rendőrnél, akit meglátott. A rendőr bekísérte a főkapitányságra. Ahol aztán sirva panaszkolta el történetét. — Az inspekciós rendőrtiszt, Naszady fogalmazó eleinte azt hitte, hogy örülltel van dolga, azért megvizsgáltatta a rendőrorvossal. De az kijelentette, hogy a fiúnak nincs semmi baja. A vallomása alapján a rendőrség persze tartóztatta és most fogva tartja. A lövés találta-e a jegyzőt vagy sem, még nem tudják.

* **A titokzatos láda.** A párisi rendőrség a napokban jó fogást csinált: elfoxta az „Arisztos» nevű alatt garázdálkodó csalóbándát. Tíz jó madart, férfiak és nők vegyest, került egyszerre a rendőrség kezébe. A csalóbanda nevéhez méltón élt; valóságos főúri kényelemmel berendezett nagy lakást tartottak, az összeharacsolt zsákmanyt pedig bank pénzszekrényében halmozták föl. Csalászerü dupla ladát használtak, bóröndöt a következő módon jartak el: A társaság egyik ügyes tagját kiküldtek a vidékre, hogy ott eladó birtokot keressen és aztán a birtok gazdjával érintkezésbe lépjen. Ha kiküldött társuk megtalálta a kifosztásra alkalma mediumot, egy gazdag ur titkárának adta magát és a birtokossal megállapodott a vételárra nézve. Ennek megtöltente után az allitologos titkár azt az ajánlatot tette a birtokosnak, hogy a „gróf-tól jó összeggel magasabb arat kérjen, mint a hogy megállapodtak s a fölősegen majd osztokodjanak. Mikor a gróf megérkezett, így is történt. Az elegáns főúr nem alkudozott soká és a szerződést csakhamar megkötötték. Ezután a vevő csak úgy mellékesen azt az ajánlatot szokta tenni, hogy addig is, míg a szerződést a közjegyző hitellestiti, mindkét részről kölcsönös biztosításképegyen a gyob bórösszeget tegyenek le. Neki van a bóröndjében egy kis aczélszekrénye, abba tegyék bele a pénzt s a szerződést is. A láda itt marad, a kulcsot pedig a titkár veszi magához.

— Két hét múlva visszajövök, így szól a gróf. akkor majd végleg lebonyolítjuk az üzletet.

A birtokos a jó üzlet reményében bele-megy a dologba. Az elutas pillanatában aztan eóáll a titkár, és azt mondja, hogy mégis csak bajos urának bórönd nélkül utazni, azért hát legjobb lesz, ha a ladacskaat kivesszik belőle, s a birtokos azt külön elzárja valahová. A bóröndnek azonban két egyforma rekesztéke van s a család a már előre odakészített másik aczel-zekrénykét adják a hiszékeny eladónak megőrzésére, melyben értéktelen papírok vannak. A gróf és titkárja aztán sietve elpárolognak a kicsalt összeggel. Az eladó csak akkor tudja meg, hogy becsaptak, mikor két hét múlva regen elmúlt s a rendőrséggel törteti fel a szekrénykét. Ily módon az „arisztos» rövid idő alatt több mint 100,000 frankot csat ki könyenhiwó falusi birtoko-októl.

* **Kített gyermek.** A Visegrádi-utca 1419. sz. a. haz kapujában egy szurtos külsejü elhanyagolt keteves kis leánykát láltak sirva. A járó-kelők kérdezősködésére totul válaszolt s csak annyit lehetett belőle kivevni, hogy Borecsanak hívják. Végre megszánta egy asszony, bevitte lakására s megetette. — A leánya két napja volt már ott, a szülők azonban még mindig nem jelentkeztek. Az asszony erre a ker. kapitányságra vitte a kis leányt, ahonnan kiszállította a gyermekmenhelyre. A rendőrség most a leánya szüleinek kinyomozasan faradozik.

* **Az udvarhelyi alispán.** Mióta gróf Hal-ler János igazgatója főispáni minőségben Ud-varhelymegyét, azóta valóságos kényuralom fejlődött ki a székely nép fölött. A főispáni szarapa deszpota módon kezeli a közigazgatást s minden törvény és izlés félretövesével állítja össze az autonóm hatóság tisztviselőit. Udvarhelymegye így aztán igazi minta-var-megye lett, mely beleillik egészen a Bánfrendszerbe. Tudvalevően mindenféle ürügyek és hamisságok révén erőszakosan megfosztották állásától Ugron J. alispánt, aki erélyesen szembeszállt a hatalom visszaéléseivel. — Utána Jakab Gyulát ültette be — nem a megyei közvélemény — hanem a főispáni akarat az alispáni székbe. Alig volt Jakab ur 1 esztendeig a vármegye

első tisztviselője, ime neki is menni kell. Ő ugyan nem igen zavarta a főispán cirkulusait, mégis megbukatta a főispán. — Jakab ur már be is adta nyugdíjazás iránt való kérvényét s a megyei választmány elfogadta azt. A megyei ugynevezett közvélemény találgatja, hogy miért kellett Jakab alispánnak elmozdítani az udvarhelyi közügy mocsaras színteréről. A rejtély megfjtése nem valami nehéz. A főispán helyet akar csináltatni gróf Lázár Ádámnak, aki előbb a Művelődésbiztosító Társaság akvizitora, majd főispáni tisztségbe jutott, most vármegyei főjegyző s ha az alispán helyébe beül, még főispán is lesz belőle. Az alkotmány egykori bástyáit így lerombolta a főispáni önkény. A vármegye már nem választja tisztviselőit, a főispán korlátlan ur ott mindenki felett.

*** Áttérés vagy kilépés?** A közoktató-miniszter rendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, melyben bővebben ismerteti az egyházközségi törvények életbe lépté óta gyakorlatban levő átérési módozatokat a tárgyakban keletkezett rendeletek pontos betartására utasítja az egyes választmányokat s egyházi hatóságokat. — Ezen kimondja, hogy ezentúl az átérési okmányban ez a kifejezés „áttérés” mellőzendő s helyette a „kilépés” szó használandó.

*** A császár nagybátyja Magyarországon.** Mar említettük, hogy Miklós orosz nagyherceg, a császár nagybátyja legközelebb Magyarországra érkezik, hogy meglátogassa a királyt s a királyi vadászot, a ki pusztaszeri birtokán vadászokat rendez előkelő vendége tiszteletére. Most arról értesülünk, hogy a nagyherceg deczember 8-án érkezik Pásztaszere s először az algyői területen fog vadászni.

*** Veszedelmes erdőőr.** Lőcséről írják: Valami csekélyesség miatt össze szólalkozott Száraz József rekenye ujfalvi erdőőr a feleségével. Szóvaltas közben a férj, aki már meglehetősen részeg volt, revolvert rantott s 3-szor rálőtt a feleségére. Mind talált. A zajra odasiet az erdőőr anyósa. — Száraz pénzt kért tőle s mikor ez megtagadta, őt is megsebesítette egy lövéssel. A falubeliek elfogták s a község házára vitték, hol előrántotta fegyverét s a bíróra lött. De nem talált. — A csendőrség elfogta.

*** Novemberi villámcsapás.** Biharmegye több helyen teznapelőtt igen renkiüli időjárás volt. Egészen nyarasi zivatar volt, menydörgés, villámlás, a mi nagyon megdöbbenetta a föld népét.

— Nem lesz az idén tél; — mondogatják az emberek s a babonásabbak vést jó-lőán jóvendőletik:

— Ehhalt, háborut és dögvészt jelent ez a téli nyár.

Akár igazuk van, akár nem, a jóvendőleteknek, a tény az, hogy máris áldozata van a furcsa időjárásnak. Fekete-Győrös községben ugyanis a villám megölte Czáró György gazdát, aki a mezőn balagott a szekere mellett mikor egyszerre zivatar tamadt. — A szerencsétlen a villámcsapástól holtan terült el a földön.

*** A nyolcadik öngyilkos.** Nagyváradon oly sűrűn ismétlődnek a kaszárnyákban az öngyilkosságok, hogy most a helügymintás vizsgálatot indított. Eppen jokers, mert még alig fogtak — a vizsgálathoz, újabb katonai öngyilkosság történt, mely rövid idő óta immár a nyolcadik. Mészáros Mihály 37. gyalogezredbeli közlegény ölte meg magát a fegyverével, mert valami csekély mulasztás miatt megbüntették. Az eset nagy feltűnést kelt a városban s most sürgősen követelik, hogy a katonai hatóság járjon a végére a kaszárnyákban uralkodó állapotoknak.

*** Kitüntetett tanintézet.** A nagyszombati tanítóképzőintézet különféle okokból 1864. évtől fogva fokozatosan megszűnt. Az előrelátható tanítóhiányon némiképen segitendő, a szent orsolya-rendű zárdaszüzek nagyszombati zárdája saját erejéből szervezett egy tanítónő képző intézetet, mely a múlt évben fejlődött teljes négy osztályúvá s az első képesítő vizsgálatot megtarthatta ez év június havában. A jelenvolt kormánybiztos ez alkalomból tett felajánlása most intézték el, még pedig úgy, hogy a miniszter az intézet célszerű elhelyezése, egyre javuló felszerelési állapota, a tanári karnak teljes szakképzettségi tantervvel történő kiegészítése és ügyszerető lelkes munkássága, valamint az első nyilvános képesítő vizsgálatok alkalmával elért teljesen kielégítő eredménye felett elismerését és nagy meglegedését nyilvánította.

*** Az újságírói sorsjáték főnyereményei.** Par nap óta ritka szép látványosságban gyönyörködhetnek a Kossuth Lajos utcán járók. Ez az újságírói sorsjáték kezelségének kettős kirakata, amelyben ki vannak állítva a Budapesti Újságírók egyesülete által rendezett sorsjáték főnyereménytárgyai. A sorsjáték bizottság, mely magát kiegészítette Radisich Jenővel az orsz. iparművészeti múzeum igazgatójával és Keszler József dr. tanárral, Jeszenszky István dr. kir. közjegyző jelenlétében vizsgálta meg a sorsjáték kezelsége által beszerzett nyereménytárgyakat, a melyek egytől-egyig Bachruch cs. és kir. udvari szállító ékszerész hírneves műhelyéből kerültek ki. A 100.000 koronán értékű főnyeremény pompája, szépsége, művészi kompozíciója való-aggal meglepte a bizottságot s a szakértők gondos megvizsgálás után konstataáltak, hogy értékére nézve is teljesen megfelel a megszabott föltételeknek. Ez a főnyeremény egy ékszer garnitúra, mely gyémántokkal s hatalmas drága-gyöngyökkel kirakott diademéből, nyakékból, karpereczből, melltűből fűbevalóból és egy gyűrűből áll. Olyan ékszer, amiket bármelyik fejedelemből is büszken viselhet. A 20.000 koronás főnyeremény egy pompás gyémántokkal kirakott nyakék és fűbevaló. A bizottság arra vonatkozólag is konstataalta, hogy ugy ötvösművészeti szempontból mint értékere nézve egyformán megfelel a föltételeknek. A bizottság ezen kívül a többi nyereménytárgyakat is gondosan megvizsgálta s valamennyire nézve a legkedvezőbb vélelményt mondotta ki, mit azután a jelenvolt királyi közjegyző jegyzőkönyvbe foglalt. — A nyeremény tárgyaknak állandóan sok a bámuloja. Főkép az esti órákban, amikor párt villamos világítás mellett valóságos kápraztató látványosságot képeznek. A sorsjáték első húzása már január 4-én megtartatik a vigadó nagytermében, s így a közönség jól teszi, ha mielőbb ellátja magát sorsjeggyel, annyiival inkább, mert innen innen elfognak olyan nagy a kelendőségük. Minden sorsjegy, melynek ára csak 50 kr. mind a hat húzásokon játszik s így egy sorsjeggyel hat nyereményt is lehet csinálni. A sorsjáték kezelsége kötelezi magát, hogy a nyereménytárgyakat, ha a nydró fél kívánja husz századek levonása mellett készpénzzel visszaváltja.

*** Talált pénz.** November hó 29-én a főtőren egy bizonyos összegű pénz találtatott. A pénzt jogos tulajdonosa kellő igazolás mellett az I. sz. ker. rendőrkapitányságnál átveheti.

*** Mit vegyünk férfiaknak Karácsonyra?** Hatarozottan a legalkalmasabb karácsonyi és ujvi ajándékok férfiak részére Schwartz Daniel tejtékkpá-metsző üzletében „Bika” szálloda épületében kaphatók: u. m. csakis valódi tejtékkpák és szipkák minden alakban és árban, valamint bőrből pénz, dohány és szivar-tárczák, séta-pálczák ezüst fogantyúval már 4 frttől kezdve, sakk- és dominó-játékok a legjutányosabb árban. Ké-

rem a n. é. közönséget, hogy monogrammos és czimeres pipákat, valamint szipkákat sziveskedjenek mielőbb megrendelni, hogy kellő időben elkészülhessenek. Kiváló tisztelettel Schwartz Daniel.

Ruhakioszrás az izr. iskolában.

Az ellenétek korszakát éljük; míg az egyik részen a legnagyobb realizmust tapasztaljuk, addig a másik részen a legszebb legnemesebb idealizmust látjuk, a mely sebeket hegeszt, az özvegyek és árvák könnyeit letörli és felöltözteti az árvákat és ügyfogyottakat.

Ily lélekemelő aktus volt ma az izr. népiskolában, a hol is 60—80 gyermeket tetőtől talpig jó és meleg téli ruhába öltöztetett az iskolaszék nemés és kegyeslelkű adakozók jóvoltából.

A felöltöztetett szegény gyermekek örömtől sugárzó arczczal jelentek meg az iskolaszék tanácstermébe, a hol Dr. Popper Mór iskolaszéki elnök szorgalomra és jó magaviseletre intette őket.

Hogy annyi sok szegény gyermek nyerehet ruhát, annak érdeme elsősorban Darvas Izidor iskolalapítárosé, a ki fáradságot utánjarást időt nem kímélve, heteken át buzgólkodott, hogy iskolajok szegénysorsu tanuló ne legyenek kitéve a tel dermesztő hidegének.

És ezt az eléggé nem méltányolható ügybuzgóságot fejt ki Darvas Izidor iskola-pénztáros évről-évre.

A téli ruhán kívül még tankönyvekkel is ellátja a szegény tanulókat az iskolaszék. Így az idén is vagy 60 gyermek kapott mindenféle tankönyvet.

Most pedig deczember hó 1-től a helyb. jótékonycélu izr. nőegylet nyitja meg népkönyvházát a szegény éhező gyermekek részére hogy mint a jó-nya, egész télen át egészséges és tápláló étellel látja el őket a kitavasodásig.

Valóban ez a legnagyobb, legnemesebb s leghumánusabb jótetemény amit csak ember tehet.

K. Zs.

Színház.

Heti műsor:

Pénteken; A parisi rongyszedő Drama Szombaton; Oroszlánvadász. Vasárnap delután: V i r á g c s a t a, operette. Vasárnap este: Mozgó fényképek Kine-matograffa.

Hamlet.

Mintegy a jubileumi nagy napok visszkangján „Hamlet”, Shakespere talán legremekesebe tragédiája került színre, melyben a nagy, nehéz eszmék a magasztos bölcselkedés, a tébolyba tévedő lángész, a bűn és bűnhődés, oly fenséges borzoló amal vannak festve.

A nagy darabot kis közönség nézte s az előadás se volt nagy, Komjáthy sok igyekezettel játszott de a magára vállalt feladatt túlnőtt erőin. Am törekvésének nemes voltát készséggel ismerjük be, — kétségtelen, hogy ő a vidék legjobb Hamletjeinek egyike, de viszont kérjük, hogy ahol indulatkitörései vannak, ne beszéljen oly érhetetlen gyorsasággal. Fáti Flóra, mint Ophelia, szerepének első részét teljesen elejtette, de az örülési jelenetet szépen játszotta meg. Odrý Laertese nem sikerült, Fenyeri azonban értelmesen szavalta el a magáét. F. Csiga-házy Gertrud királyné szerepében sem a

démonit, sem a kétségbeesést nem tudta beelőnteni. A többiek, mint Szathmáry, Csátár, Tanay, Bartha, Szentes, Rubos és társaik csak környezetet szolgáltatottak. Arany János remek fordítását alaposan meghúzták, sok helyen megőszítették, — a nagy és kis szerepek tulajdonosai egyaránt.

Es mégis! Ez egészben véve nem sikerült előadás, mily nagy élvezet volt annak, aki «Hamlet» páratlan pszichológiáját, mélyseges bölcsészetét, a «to be or not to be» szédületes kérdéseit meg tudta érteni, vagy megakarta szivlelni! Eért köszönet a társulatnak, mely e nehéz feladatra vállalkozott. «In magnis et voluisse sat est.»

Utóírás. Éppen most olvasom a «Debreczeni Reggeli Ujság»-ban, hogy színi kritikusa megrójjá nehévaló jó Arany Jánost, amiért fordításán «a művelt izles ellen vétő kifejezéseket használ.» Hat ennek «Schakespeare» úr az oka, aki elég «művelten volt meg sok más hasonlót is» bevenni, amelyeket töröltek. Arany János csak azt tette, hogy választó viz helyett nem adott humoradot, de eddig még csak a «D. R. U.» kritikusa az erdem, hogy megrójjá mert fordítását mostanáig a fordítások remekének tekintetik. Varjuk különben a «Hamlet» «művelt izles» szerinti fordítását pl. a kritikus urtól.

— a. — a.

Színházi hírek. December hó 2-án Pénteken, nagy műveltségben fog részeseülni színházba járó közönségünk. A színház igazgatósága ugyanis kitűzte előadásra, az emelt napra «A parisi rongyszédő»-t, amelyben Szathmáry Árpád játsza az önnagy szerepeinek egyikét. (Valjon melyik szerepében nem nagy ő?) Budapestén, 1885-ben került színpadra először ez a darab a Nepszínházban, Szathmáry Árpáddal a czimszerepben. Valócs díszhymuszokat zengtek a budapesti lapok akkor alakításáról Szatyri unak, és a darab az akkori tavaszi hanyatlo szezonban kaszadaráb lett.

Felhívjuk tehát a t. színházátogató közönség figyelmét ez érdekes előadásra.

IRODALOM.

Országos Hirlap. Ez az ujság, mely fényes nevű ironk Mikszáth Kálmán főszerkesztése alatt jelenik meg, ismét a kolmat ad nekünk arra, hogy dicserőleg emlékezzünk meg róla, a n n v i b a n hogy a mai viszonyok között, mikor a közönség felett lele nagy és sokoldalú követelményeket támaszt az ujsággal szembe egy elsőrendű magas színvonalat tartani akaro napilap csak úgy felelhet meg rendeltetésének, ha sem aidozatot, sem fáradságot nem kímél avégből, hogy a publikum minden óhaját kielelje. Az Országos Hirlap tekintetben valóságos remekel. Figyelmünk kiserjük ennek a rokonszenves ujságnak a fejlődését és örömmel látjuk, mint izmo odik napról-napra, mint valik programjához híven a magyar közvelemény hangadó közlönyévé. Politikát mi ugyan reméltjük de első látjuk azt ami az Országos Hirlapot népszerűvé e kedvelté teszi a figyelmet, melyivel ugyszólvén minden olva-ója igényeinek megfelelően t rekszik s így mindenké, nemre, korra foglalkozásra stb. való különbség nélkül megtalálja benne szellemi táplálékot. Abhoz az érdekszámába menő tényhez, hogy az Országos Hirlap karácsonyra díjtalanul küldi meg előfizetőinek a Katángy Napart, melyben ismét alkalomunk lesz Mikszáth Kálmán pompás humorában gyönyörködni, hozzájárul az Országos Hirlap további kedvezménye, mely a hölgyközönséget érdekli. Az országos Hirlap ugyanis modot nyújt hölgyközönségének arra, hogy a legelőkeleobb divatújsághoz, a «Francia Divatlap» hoz kedvezményes áron jusson. A «Francia Divatlap» maga nemében specialitás, a menüben eredeti, Párisban készült színes képekkel jelenik meg es minden

den hóban egyszer egy természetes nagyságu szabásmintát hoz Az Országos Hirlap előfizetői a «Francia Divatlap» évi 3. — frtos, félévi 1 frt 50 kros s negyedévi 75 kros kezdeményes előfizetési díjért rendelkeznek meg az Országos Hirlap kiadóhivatalában Bpest, VIII. József körút 65-

CSARNOK.

Önként a halálba.

Irtá: Francois Coppée.

I.

Miraz Louis, a költő, igen jó barátom volt. Régenge mindg együtt étkeztünk a Quartier Latiben egy ven lengyel asszonynál, a kit mindnyájan Chokolavszka hercegnőnek nevezünk, mert minden nap egy hatalmas, csokoládéval telt edényt állított a kis korema kirakatába. A hercegnőnél egy ebéd egy frankba kerül: a kenyesebb vendégek pedig, akik még egy esztalkendőt is akartak használni, öt centimeset többlet fizettek.

Néhány fiatal, zseniális, törekvő fiatal ember kivételével, nagyrészt csak a lengyel nő hófittarsai keresek fli a helyisége, a kiknek majdnem miadegyike fontos szerepet játszott a lengyel szabadságharcban. Különösen egy öreg, megtört, őszbecsavarodott embert vetek körül a többiek különös tisztelettel; mert az öreg annak idején három napon át diktator volt! S most egész külsője a legnagyobb nyomort aratja e.

A Chokolavszka hercegnő vendégei közt volt egy hőbortos egyéiség, a ki oroadással tengette életét s váltig azt erősítette, hogy ő atterta a Buddha-valásra. Szegeyes szobakájának kandallóján egy egész csinos Buddha-szobor díszelgett. Ez előtt a baly ny előtt hodolt a szegény bolond; csak mikor a házbér-fizetésre került a sor, volt kénytelen a szobrocskát a zalogháza vinni. Ilyenkor buskomor lett a szegény ember s jökedvet nem nyerte előbb visza, míg a szobrot ismét ki nem váltotta.

Miraz Louis sáppadt arczu, beesett szemü legye volt, hosszú hajjal, a ki a vasuton legfejebb a harmadik osztalyon szokott utazni és többet adott ki lampaolajra, mint beafsteakekre. Abban az időben az én kabátom galrja is zsron színekben tündökölt: én sem voltam küönb Miraznal s így természet, hogy lelkünk találkozott es Miraz nem sokára felczipelt a legfelsőbb régiókban levő szobájába, hol mindjart vagy 2000 alexandriunel es t nekem.

De Miraz komoly tehetség volt, trefán kívül es verskötetet, a Szabad madarak, mindig kiváló helyt fogtak enoglatni az irodalomban.

Ez volt az egyedüli munka, amit Miraz kiadott. Mindig tovább és tovább törekedett s én lassácskan elvesztettem szem elől s csak neha olvastam egy-egy lapban, vagy folyóiratban a Miraz revet, zok alatt a kedves, rövid kis novellák alatt, melyek őt csakhamar htres emberre tettek.

Igy mult el vagy öt év, akkor egy szép napon találkoztunk egy nagy lap szerkesztőségében, ahova én is beküldözgettem munkámat.

II.

Igazán szívélyes volt ez a viszontlátás — Hogyan? Ön... te vagy az? — s kezét szoritva jökedvün kacagtuk s fogairkat mutogattuk, a melyek egykor közös tetlenségben váraokoztak a bekövetkezendő jobb idökre, Miraz most sem változott, most is hosszú hajat hordott, amelyet egy kedves mozdulattal szokott homlokáról lerázni. Csak j; friss színe és nyugodt tekintete arultak el a gondtalan életet; ruhája is kifogastalan és teljesen modern volt.

— Most azonban velem jösz! — mondá, — miközben karonfogott es a boulevard felé vonszolt, a hol az apríusi nap megaranyozta a platánok, friss, zövd lombjait!

Milyen vidám nap volt ez! Meg sem szüntünk egymást kérdezgetni. Emlékszel-e még? Emlékszel, milyen illatoak voltak a Chokolavszka hercegnő lagy tojasai s milyen rettenetes ize volt a mindennapi tejbe rizsnek? És milyen különös volt az öreg diktator? Es mikor a nyelvmeser minden negyed évben zálogba csapta a Buddha-szobrot?

Most azonban elmúltak már a sovány esztendőök. Miraz a távolból is örült sikereimnek es én az övéinek. Csak azt nem tudtam, hogy meg is nősült; imádja a feleséget es kis leányát, azt a kis angyalt — a mint azt mind bekésen elbeszélte,

— Meg kell velök ismerkedned. Ma velünk ebédelsz!

Beleegyeztem es így elkísértem lakására egy szép kert közepette épült házikóhoz. Minden hivatogólag inetegett feém; alig nyitottunk be a kertajtón, mikor egy kutya szökdelt feém vidám csaholással.

— Csend, Gavroche! — Vigyázz be ne piszkolj!

Miraz csemetésnek hallatára neje, a kis lánnyal karján sietett fogadtatásunkra. Szép, magas, szöke asszony volt, kinek letidomi előnyösen domborodtak ki a könnyű, kek háziruha alatt.

— Terítsess még egy személyre. Vendéget hoztam magammal, egy régi jó barátomat.

A boldog apa karjaiba vette leánykáját s azután megmutogatta iakását. A barátságos, maionkaval díszített ebédlő, a könyvtárványoktól hemzseggő dolgozószoba, a melynek ablaka a kertre nyílt. Egy geczenyefa rózsaszínü virágai, melyeket a szél a nyitott ablakon a szobába fuji, fedtek az iroaszobon beverésző nyomaiveket.

— Hat tudod meg csak a dolog kezdetén va yok; meg nem is olyan régen van, hogy 15 centimesért masolgtattunk.

Mialatt a kort viragos faiban gyönyörködt-n az ablaktól, Miraz kényelmesen elhelyezkedett gy karosszékben es a kis H-lent terdén lovagolatta.

Azt hiszem, soha még ilyen otthonosan nem éreztem magamat; jökedvün elédeltünk: csak két fogas volt, de mind a kettő kitűnő. A szép asszony eszobon mosolygással szolgált fel; mellette ült a kis leány a magas gyerekszékben.

Kavézni Miraz szobájba mentünk, szalont akkor akartak maguknak csak berendezni, ha Louis legujabb regénye megjelenik. Este felé mikor már hűvös kezdet lenni, tüze gyujtottak a kandallóban es mialatt én Mirazal szivarozgatta a régi idök emlékeit eleventtük fel, a szép asszony ölebe véve a gyermekét, babusgatta, szép formás kis lábait a kandalló előtt melengeive.

III.

Azután sűrűn érintkeztünk: eleinte igen gyakran jöttünk össze, azután mindritkábban s végre az irók rögsz pályáján haladva, egészen elváltak u aink. Evet multak addig, ma ujra találkoztunk. Kezét szoritottunk egymással. Hogyan vagy? Köszönöm pompásan! Ez volt az egész. Az utóbbi időben pedig ujsókban es folyóiratokban csak elveve találkoztam a Miraz névvel.

— A boldog! Ő már kipiheheti magát, — gondoltam, eszembé juva, hogy mint beszélte — munkájával szép kis vagyont szorzott magának.

A mult ősszel azután arról értesültem, hogy súlyos eteg. Hozzásiettem. Még ugyanazon hazban lakott, melyben annakelőtte. De a barátságtalan novemberi nap szomorúan kandikált elő a kopár fak között. Mikor benyitottam, nem ugrott elibem a vidám kutya! valoszinüleg kimult azota.

Madame Miraz a városba ment volt tehát leánya. Helén fogadott, ki idöközben szép de kissé féénk tizenegyes éves leánykává lett. Atyja dolgozó szobájába vezetett, miközben szép fekete szemével félenken, ijedt-n tekintett rám.

Mirazot a kandalló előtt egy alacsony széken ülve találtam. Fehér szájak csillogtak hajában s mikor hideg, nedves kezét megfog-

... s lazassal szembe tekinttem, azonnal sejtettem, hogy itt mar nincs segítség.
 — Nos öregem, nem várom jól vagy?
 — Végem van, barátom, válaszolt s egy leírhatatlan mosoly játszott arcán,
 — Elpusztít a sorvadás... igazán ostoba — mint egy megrikató szenzáció dráma utolsó felvonása, a doktor megtapogatja a hősnő pulzusát s aztán siri hangon mondja: Közel a vég... Nálam csak az a különbség, hogy a haláltusa a végtelenbe nyúlik.

Vigasztalni próbáltam s kezemben szorongattam kezét, mialatt beszéltem. Ő azonban csak mosolygott beszédemen, úgy hogy végre elhallgattam.

— Látod, már vagy egy fél éve nem tudok dolgozni mondani s az íróasztalra mutatott, mélyet poros kéziratok és papírok borítottak.

Még egyszer megkísérletem felvidítani. Hova is gondolt! Az ő korában meghalni. Miért nem utazik valamerre délre? Hiszen módjában van!

Félbeszakított s megragadva karomat így szólt:

— Hallgass meg! Ritkán látjuk ugyan egymást, de te, úgy gondolom, legőszintébb barátom vagy. Néhány bizalmas szót akarok neked mondani. Ne híreszteld e', csak olyankor említsd fel szavam, ha valami heves fiatal ember irodalmi működését, kísérletezését bírálatod alá bocsátja. Igen, sikereket arattam; minden soromat egy frankkal honorálták. Sok pénzt szereztem és ott, abban a fiókban, néhány barna, zöld és vörös papír hever, a melyekről minden félévben levág az ember egy szelvényt s évenként három-négyezer frankot kap utánuk. Ez elég ritkaság egy magy ma unka fajta íróembembennél. Hogy ezt elérhessem, gyakran meg kellett tagadnom a teljeségemről egy-egy csecsebecsét, a leányomtól egy-egy ruhát. De azt elértem, hogy ha már nem leszek, az enyém sem fognak nyomorogni s Helénnek még egy szekrényke hozományja is marad. Mert nem akarom, hogy a leányom, az ilyen okos és szép leányoknak, akikben egy kis író vér pezseg, rendszeren ez a sorsuk, — a szinpadra kerüljön és aztán... Az egekre nem! Ezt nem akarom. Már ez a betegség maga is sokba került, egy értékpapírt kénytelen voltam már eladni. Ha Cannesba vagy Mentoneba utazom, ismét el kell adnom egyet. Mi marad a családomnak? Lassacskán kiürülne az a fiók. Már azóta is, hogy beteg vagyok s nem tudok dolgozni, folyton gótör az a gondolat, hogy kis tőkém csak úgy olvad a kezem alatt. Ugy-e. értesz engem? Ugy-e most már nem javaslok, hogy csak ápoljam magamat, ugy-e? Ellenkezőleg, imádkozzál, hogy minél előbb elszóltson az Ur!

Két hétre rá vagy harminczan, írók, kísértük Louis Mirazt utolsó nyughelyére.
 A nyitott sir előtt állottunk. Kellemetlen, borús idő volt s a földet féligolvadt hó ta-

karta. A sir mellett állott a lelkész, kezében az imádságos könyvvel. Az írók egyesületének szónoka nagy páthosszal mondta el beszédjét, a melyet egy pajtásával egy vendéglőben fogalmazott meg, — két pohár cognac mellett.

Mikor azután a lelkész elkezdett imádkozni, Arnould doktor — az elhunyt háziorvosa — megfogta karomat: s ezt rugt-fülembe:

— Tudja ön, hogy Miraz saját maga vétezt életének?

Megépe'tem tekinttem az orvosra. Ez pedig a gyászruhás, zokogó Miraznéra s leányára mutatva, folytatá: Ezek miatt tette! Egy fél év óta minden orvosságot a tűzbe dobott s szándékosan a legnagyobb extravaganciákat követte el. A halála előtt bevallotta nekem... Én nem tudtam a dolgot mire vélni, reményteltem, hogy kreozottal még legalább három évig életben tarthatom. Tegnap éjjel azután — kemény idő volt — szándékosan nyitva felejtette az ablakot; régi bajához még tüdőgyulladás járult... S mind ezt csak azért, hogy annak a két nőnek ottyen betevő falatja. A lelkész nem is sejtte, hogy egy öngyilkost szentel be. De nem baj! Miraz bizonyára az igazak csarnokában honol már. Mit mond az ilyen halálhoz? Nem kell ehhez több bátorság, mintha valaki a vízbe veti magát?

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonátözsde.

nov. 30.

Készárúüzlet hivatalos árjegyzései a következők

Bursa	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg.
Bánsági ó	76	—	80	00.0—00.00
"	77	—	81	30.00—00.00
"	78	—	82	—
Tiszavidéki ó	79	9.95—10.35	—	10.65—10.70
"	76	10.10—10.15	80	—
"	77	10.20—10.30	81	00.00—00.00
Festvidéki ó	78	10.35—10.45	82	10.60—10.65
"	79	10.20—10.30	—	—
"	79	10.35—10.40	80	—
Fehérmegyei ó	76	10.45—10.55	81	10.65—10.70
"	78	10.60—10.65	82	—
"	79	10.15—10.25	—	—
Bácskai ó	76	10.50—10.55	80	00.00—00.00
"	77	10.40—10.50	81	00.00—00.00
"	78	—	82	00.00—00.00
Észak magy	79	—	80	—
"	78	—	81	—
"	79	—	81	—

	Min. hekt.-ben	Ar kilogram
1. oszt. elsőrendű	70—72	8.50 8.55
" másodikrendű	—	8.40 8.45
Árpa takarmánynak	60—62	6.20 6.55
" égetni való	62—64	6.80 6.80
" serfőzdei	64—66	7.80 8.20
Zab	39—41	5.75 5.70
Tengeri bánsági	—	5.55 5.35
" más nemű	—	12.25 12.75
Repce bánsági	—	—

Sertősvásár.

nov. 30.

Kőbányai sertéspiacz. Szerbiai nehez páronként 320 kilogrammon felüli párja 54—55 krajczárig, közép (pkint 251—35 kilogramm súlyban) 55—56 krajczár Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) 53—54 krajc ár.

Sertéselészám: 1898. évi nov. 28-án volt készlet 37.933 darab, 1898 nov. hónap 29-én felhajtott 521 drb, 1898 nov. hónap 29-ik napján elszállított 314 darab 1898 nov. hó 30-ik napjára maradt készletben 37.240 darab. — A hizott sertés üzletirányzata lanyha.

Nyílt-tér.

Tisztelet a megilletőnek!

Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak, Neunkirchen, Bécs mellett, Altonából 1897. aug. 11-iki kelettel írják:

Már 70 éves vagyok és 10 év óta csukló rheumatismusban szenvedek, épuzó hámorhoidalgöresben és nem találtam segítséget. Csakis az ön Wilhelm-féle antiarthritikai antirheumatikus vértisztító teája 3 hét alatt meggyógyított szenvedésemtől. Önnek és a grófnénak, kinek tudósítását az újságokban olvastam, legjobb köszönetemet mondom.

Teljes tisztelettel
Ackermann Kristóf.
 magánzó,
 Altona, Hamburg mellett,
 Reichenstrasse 6.

Kapható minden gyógyszerárban.

Eladó birtok.

Debreczen város határában az Elepen egy 32 nyilas tanyabirtok

(első osztályú szántóföld)

a szükséges gazdasági épületekkel kellően ellátva,

kedvező fizetési feltételek mellett eladó.

Bővebb felvilágosítás kapható a Berger Henrik czég Széchenyi utca 21. szám alatti irodájában.

Az általam leggondosabban összeállított, tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszerárban.

Ára egy kis üvegnek 45 kr., nagy üvegnek 90 krajczár.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel ingyen adatik

TÓTH BÉLA

gyógyszertára és illatszerraktára DEBRECZENBEN, (Tisza-palota.)

Üzleti könyvek nagy raktára.

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére,

kereskedők, gyárosok és iparosok részére.

Levélpapír czégnomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélborték czégnomással

1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és báli meghívók.

Eljegyzési kártyák

nagyon olcsón.

Névjegyek

Tánczrendek

Számlák

Jegyzékek

Üzletjegyek

Körlevelek

Árjegyzékek

Műsorok

Zárszámadások

Évi jelentések

Dombornyomásu galvanizált remek

reklam falragaszok.

Pinczérszámlák, bor és sörczimkék.

Menu kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Regények, elbeszélések, költemények.

Tudományos és szakmunkák előállítása.

Rovatos ivenk, tabellák.

Részvények, szelvények.

Elsőbbségi kötvények, értékpapírok.

Diszesen kiállított étlapok.

igen mérsékelt árak mellett.

Ruggyanta bélyegzők igen olcsón.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.